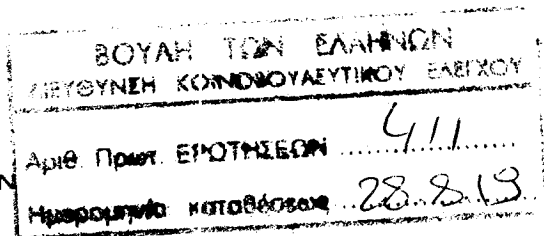

ΙΛΙΑΝ ΑΧΜΕΤ

Βουλευτής Ροδόπης-

Κίνημα Αλλαγής

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα 28-8-2019

Προς: Υπουργό Πολιτισμού & Αθλητισμού

Θέμα : Αποκατάσταση Τεμένους Βαγιαζήτ στο Διδυμότειχο

Τα ξημερώματα της 22ας Μαρτίου 2017 ξέσπασε στο Τέμενος Βαγιαζήτ στο Διδυμότειχο πυρκαγιά που παρέδωσε στις φλόγες ένα από τα μεγαλύτερα μουσουλμανικά τεμένη στην Ευρώπη και το μεγαλύτερο σωζόμενο στα Βαλκάνια, ένα μνημείο με ιδιαίτερη καλλιτεχνική και αρχιτεκτονική αξία. Το μέγεθος της καταστροφής από τη φωτιά ήταν ανυπολόγιστο, καθώς κάηκε ολοσχερώς η μνημειώδης πυραμιδοειδή ξύλινη στέγη του τεμένους, το μέγεθος και η ποιότητα της οποίας, μαζί με τις πρωτοποριακές για την εποχή τους τεχνικές λύσεις που χρησιμοποιήθηκαν, την καθιστούσαν, σύμφωνα με τους ειδικούς, ένα από τα σημαντικότερα μνημεία από ξύλο στον κόσμο.

Το παραπάνω καταστροφικό για το μνημείο γεγονός προέκυψε κατά το στάδιο εργασιών για την υποστύλωση της κυρίας οριζόντιας δοκού πλησίον του ΒΔ πεσσού εσωτερικά του μνημείου, μετά το πέρας των εργασιών συντήρησης και αποκατάστασής του, δηλαδή μετά την έκδοση της από 8 Φεβρουαρίου 2017 Απόφασης Ολοκλήρωσης Πράξης της Περιφέρειας ΑΜ-Θ. του έργου «ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΕΜΕΝΟΥΣ ΒΑΓΙΑΖΗΤ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ».

Λίγες μέρες μετά την καταστρεπτική πυρκαγιά, το πόρισμα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας φαίνεται πως απέδωσε τις αιτίες σε αμέλεια του εργολοβικού συνεργείου που εκτελούσε εργασίες εντός του τεμένους, αναφέροντας ότι η φωτιά προκλήθηκε από σπινθήρες ηλεκτροσυγκόλλησης που είχαν πέσει στα ξύλινα δοκάρια στήριξης της στέγης. Ωστόσο, μετά από δύο αναβολές, η υπόθεση δεν έχει μέχρι σήμερα

εκδικαστεί. Παράλληλα με τη δικαστική διερεύνηση του θέματος και όπως παγίως συμβαίνει σε ανάλογες περιπτώσεις, η προηγούμενη πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού (ΥΠΠΟ) διέταξε την επόμενη αμέσως μέρα της πυρκαγιάς τη διενέργεια Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης (ΕΔΕ), προκειμένου να διερευνηθούν τυχόν ευθύνες υπηρεσιακών παραγόντων για το συμβάν.

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα ο απολογισμός που προέκυψε από την διενεργηθείσα ΕΔΕ είναι πραγματικά θλιβερός αφού καταστράφηκε ολοσχερώς η τεράστια πυραμιδωτή αυθεντική ξύλινη στέγη, μια μοναδική στο είδος της, εξαιρετικά πολυσύνθετη, μνημειακή κατασκευή ύψους περ. 14 μ. (διαστάσεις 33Χ30 μ), από την οποία ήταν αναρτημένος ο εντυπωσιακός ξύλινος τρούλος που διαμόρφωνε εσωτερικά την οροφή του τεμένους. Με ενσωματωμένες διάφορες οικοδομικές φάσεις που δυστυχώς λόγω του απρόσιτου πολλών σημείων δεν κατέστη δυνατόν να έχουν αποτυπωθεί και τεκμηριωθεί πλήρως, η στέγη του τεμένους Βαγιαζήτ ήταν ένα από τα μεγαλύτερα, αρχαιότερα και πολυπλοκότερα σωζόμενα αυθεντικά δείγματα αρχιτεκτονικής ξύλου όχι μόνον στην Ευρώπη, αλλά και στον ευρύτερο ισλαμικό κόσμο. Την ίδια στιγμή, τμήματα της εσωτερικής διακόσμησης του ξύλινου τρούλου που είχαν καταπέσει καθώς και άλλα στοιχεία της οροφής που είχαν αφαιρεθεί προσωρινά προς διευκόλυνση των εργασιών και φυλάσσονταν στον χώρο του μνημείου κήκαν επίσης ολοσχερώς. Το ίδιο συνέβη και με ελκυστήρες ανοιγμάτων/κογχών, τα ξύλινα λειτουργικά στοιχεία του τεμένους μινμπέρ και μιχράμπ και τα ξύλινα θυρόφυλλα των τριών εισόδων του μνημείου.

Πέραν των εμφανών φθορών στις άνω επιφάνειες των τοίχων, στις επιστρώσεις των πεσσών και του λίθινου τμήματος του μιχράμπ και σε λιθόπλινθους και λοιπά στοιχεία που κατέπεσαν, δεν έχει ακόμη αποτιμηθεί πλήρως η έκταση και ο βαθμός της φθοράς στο λίθινο τμήμα του κτηρίου (τοίχοι, πεσσοί, μιναρές, δάπεδο, κρηπίδα).

Σημαντικές φθορές παρατηρούνται στο σύνολο του τοιχογραφικού διακόσμου του μνημείου, ενώ καταστράφηκαν και αρκετά από τα γύψινα υαλοστάσια των παραθύρων. Καταστράφηκαν επιπλέον δύο σταντ με ευρήματα από τις διερευνητικές τομές περιμετρικά ως και ο κατάλογός τους.

Η απώλεια των μοναδικών στοιχείων του μνημείου δεν μπορεί να αποτιμηθεί οικονομικά, ωστόσο η αξία του στεγάστρου, των ικριωμάτων και του λοιπού κινητού και ακίνητου εξοπλισμού που βρισκόταν στο τέμενος και καταστράφηκε πλήρως δεν είναι αμελητέα, εφόσον ξεπερνά, σύμφωνα με αντικειμενικές εκτιμήσεις, κατά πολύ το ένα εκατομμύριο ευρώ.

Μετά τα παραπάνω εκτεθέντα ερωτάσθε:

Α) Από την πάροδο δύομιση περίπου ετών από την καταστροφική πυρκαγιά σε τι φάση βρίσκονται σήμερα οι εργασίες αποκατάστασης και αναστήλωσης αυτού του θαυμαστού έργου της παγκόσμιας ιστορικής κληρονομιάς;

Β) Ποια είναι η επιβλέπουσα αρχή που συντονίζει τις εργασίες αποκατάστασης του τεμένους;

Γ) Από ποια χρηματοδοτικά εργαλεία θα αντληθούν και θα εξασφαλιστούν οι αναγκαίοι πόροι για την αποκατάστασή του;

Δ) Ποιο το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των εργασιών αποκατάστασής του;

Ε) Ποια τεχνική μέθοδος αποκατάστασης έχει επιλεγεί ώστε να παραμείνει κατά το δυνατόν αναλλοίωτη η πρωτότυπη αρχιτεκτονική του μορφή και ιδιαίτερα η μνημειώδης πυραμιδοειδή ξύλινη στέγη του τεμένους;

ΣΤ) Πότε υπολογίζετε ότι αυτό θα καταστεί επισκέψιμο ώστε να παραδοθεί στους πολίτες καθιστώντας το Διδυμότειχο σημείο αναφοράς, επισιτιστικής και τουριστικού ενδιαφέροντος από όλο τον κόσμο προς όφελος των κατοίκων του, της μεγάλης ιστορικής του κληρονομιάς και της οικονομίας του ;

Ζ) Ποια μέτρα λαμβάνονται ώστε να χυθεί άπλετο φως στις συνθήκες κάτω από τις οποίες συντελέστηκε η καταστροφή και να υπάρξει η απόδοση ευθυνών για τους υπαίτιους του γεγονότος αυτού που όλους μας συγκλόνισε;

Ο ΕΡΩΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ

ΙΛΧΑΝ ΑΧΜΕΤ